

Værd at opleve

- Møns Klint** består af lodrette lag af kridt, der rejser sig mere end 100 meter over havets overflade. Kridtet består af ca. 70 mio. år gamle skeletrester af alger. På stranden kan du finde forsteninger af kridttidens dyreliv. Vandrefalken yngler flere steder på klinten.
- GeoCenter Møns Klint** tager dig med på en interaktiv rejse 70 mio. år tilbage til kridttiden. Centeret er en blanding af udstillinger, rekonstruktion, film og virtual reality. Se mere på www.moensklint.dk.
- Klinteskoven** består af ca. 700 ha løvskov i et meget bakket terræn. Den østlige del er statsejet urørt skov. Den vestlige del hører under Klintholm Gods skovdrift. I hele Klinteskoven er der meget stor biodiversitet.
- Timmese Bjerg** er en tilflugtsborg fra yngre bronzealder (1.100 - 500 f.Kr.). Her har lokalbefolkningen søgt op, når fjenden nærmede sig. Der er tydelige rester af volde og grave på nord- og sydsiden af bakketoppen. På bjerget vokser nogle af Danmarks ældste bøgetræer. De er ca. 400 år gamle.
- Liselund Slot og Park** er Danmarks bedst bevarede, romantiske haveanlæg. Stilen med bløde linjer, søer, bække, vandfald, eksotiske træer og små bygninger var meget populær sidst i 1700-tallet, da Liselund blev bygget. Liselund forvaltes af Nationalmuseet.
- Høvblege** er et sydvendt, kalkrigt overdrev med ni forskellige orkidéarter, sjældne planter og den sjældne sommerfugl sortpletlet blåfugl. Fra Kongsbjerg i 135 meters højde er der en formidabel udsigt over Østersøen. Det er et af de bedste steder at se på stjerner.
- Jydelejet** kaldes denne blødt afrundede dal mellem to store kridtflager. Orkideer trives sammen med sjældne planter og insekter i det næringsfattige, kalkrige miljø. Den sjældne orkidé horndraget trives her.
- Hundevæng Overdrev** er et bakket landskab, dannet af de lodrette kridtflager. Her er en enestående udsigt over det sydlige Møn. Orkideer og sjældne insekter trives.
- Busene Have** er en lille lund ved kysten med over ti gravhøje. Om foråret bugner det med blomster.
- Mandemarke Haver** er en anden lille lund ved kysten, hvor der findes en primitiv overnatningsplads, som særligt er beregnet til vandrere og kajakroere.

Velkommen til Møns Klint

Møns Klint er et enestående naturområde, ikke blot i Danmark, men også på verdensplan. Det er med rette et af Danmarks mest besøgte naturområder og også et område med høj biodiversitet. Landskabet bagved klinten kaldes Høje Møn. Staten, som ejer ca. 660 ha, og Klintholm Gods, som ejer ca. 450 ha skov, samarbejder om gode rammer for besøgendes naturoplevelser.

P Der findes en stor parkeringsplads ved GeoCenter Møns Klint. Her parkeres mod afgift. Flere mindre parkeringspladser i området.

 Der er 9 afmærkede vandrerruter på klinten i forskellige længder. Vær opmærksom på, at nogle ruter går gennem privatejede arealer, hvor der gælder andre regler for færdsel.

 Det er tilladt at cykle på veje og stier, som er egnet til en almindelig cykel. OBS! Det er farligt at cykle på bilvejen til GeoCenter Møns Klint, og der er etableret en cykelvej, Kridtstien, ind gennem skoven.

 Der er to afmærkede MTB-spor i Klinteskoven. Startsteder ved geocenteret og Havrelukke.

 Ved GeoCenter Møns Klint er der en gangbro for bevægelseshæmmede med udsigt over de stejle klinte.

 Hunde er velkomne og skal føres i snor. I områder med græssende dyr er det vigtigt at holde hunden i kort snor.

 Der er anlagt ridestier i Klinteskoven. Det er ikke tilladt at ride langs klintekanten eller på vandrestier.

 Der er flere primitive overnatningspladser i området. Du må kun slå telt op på de etablerede pladser, som du finder på kortet eller udinaturen.dk.

Se hele den digitale guide på nst.dk/moensklint.
Find inspiration på udinaturen.dk

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Møns Klint og Klintholm Gods

AS

053-2023 Grafisk tilrettelægning og kort: Paraboie. Forsidefoto: Thomas IX. Fotos: Naturstyrelsen, GeoCenter Møns Klint. Tryk: Stibo Complete AS

Møns Klint er et enestående naturområde på verdensplan

Vandrefalken - verdens hurtigste dyr

Kig op, når du står på stranden! Det er ofte herfra, at du kan være heldig at se og høre vandrefalken. Vandrefalken er en lille rovfugl på størrelse med en krage. Den lever af andre fugle, som den fanger i luften. Når den styrtdykker, kan den opnå hastigheder på op til 400 km/t. Den har et højt og let genkendeligt skrig. I 2001 kom vandrefalken tilbage til Danmark efter at have været forsvundet i 30 år. Møns Klint var det første sted, den begyndte at yngle. Den bygger ikke en egentlig rede, men lægger sine æg direkte på underlaget på en afsats eller i en grotte i klinten. Spørg på geocenteret, hvor det er muligt at se dem.

Blomster

Hele 18 af Danmarks vilde orkidéer kan opleves i Klinteskovene og på overdrevene nord og syd for skoven. Et højt kalkindhold i jorden, fredning og naturpleje er medvirkende årsager til, at der findes så mange lige her. Enkelte af arterne er meget sjældne. Overdrevet Jydelejet er det vigtigste sted i Danmark for arten horndrager.

I foråret kan du opleve tre slags anemoner i skovbunden, nemlig blå, hvid og gul anemone. Den blå kommer først og er fremme allerede i starten af marts.

Urørt skov

Hele den statslige del af Klinteskovene er idag urørt skov, hvilket betyder, at her ikke længere er skovdrift. Skoven skal i stedet bevare de mange sjældne planter, dyr og svampe, der er knyttet til den kalkholdige jord. Skoven holdes lysåben og varieret ved at fjerne træer og ved at lade dyr græsse. Træer, der vælter, bliver liggende, og der skabes levesteder for insekter og svampe. Klinteskovene er i dag Danmarks bedste svampelokaltet, og mennesker er velkomne.

Geologi

For ca. 70 mio. år siden var Møn en del af et tropisk hav med et rigt dyreliv, der dækkede det meste af Nordeuropa. Her levede mængder af en bestemt gruppe mikroskopiske alger - coccolit-alger. På overfladen af algerne var der fine kalkplader, som dannede et skjold om algen. Kalkpladerne kaldes "coccolitter". Når algerne døde, dryssede pladerne ned på havbunden, og efter millioner af år dannedes tykke lag, som vi i dag kalder skrivekridt. Senere kom den sorte flint til efter en kompliceret kemisk proces. Flinten lagde sig typisk i tynde lag og fulgte havbunden. For ca. 2 mio. år siden begyndte istiderne, og Møn blev dækket af tykke lag af is flere gange. Hver gang isen smeltede, efterlod den lag af sand og ler over kridtlagene.

Det er dog den allersidste del af istiden, der er vigtig for dannelsen af de stejle kridtklinter. Gletsjere fra øst og nord kom, og som bulldozere pressede de lag af frossen kridt, ler og sand op. Nogen gange i helt lodrette lag. Da isen smeltede væk igen, var Østrøm helt forandret. De oprindeligt fine vandrette lag var skubbet op og ofte rodet sammen til det, vi i dag kender som Møns Klint og Høje Møn.

Fossiler

Gennem forsteninger får vi et vigtigt indblik i det rige dyreliv, der var i det tropiske hav for ca. 70 mio. år siden. En forstening er det indre aftryk af et dyr, fx et søpindsvin, hvor flint har

udfyldt dyrets skal efter dets død. Et andet vigtigt fossil er vættelyset, der med sin brune farve og cigarform er nemt at finde. Det er en forstøvet kalkpig, der sad indvendigt i bagkroppen på en blæksprutte.

Finder du en kugle af flint med huller i, indeholder den sikkert en forstøvet havsvamp. Havsvampe er dyr og ikke at forveksle med svampe, vi finder på landjorden i dag. Prøv at ryste kuglen af flint - hvis den rasler, ligger havsvampen løs inde i kuglen, og så har du en raslesten.

Sommerfuglene på Høvblege

Høvblege er det eneste kendte sted i Danmark, hvor den sjældne sommerfugl sortpletlet blåfugl stadig findes. Den lever som lille larve oftest af timian, men den kan også spise merian. Larven falder på et tidspunkt ned på jorden, hvor den bliver samlet op af en hedestikmyre og båret ned i myretuen. Larven udskiller nemlig duftstoffer, der udløser yngelpleje hos myren.

Larven æder myreyngel, tilsyneladende uden, at de voksne myrer opdager det. Når den har ædt ca. 1000 myrelarver, forpupper den sig og overvintrer i myretuen. Først den efterfølgende sommer, dukker den færdigudviklede sommerfugl op.